

LUONNOS 25.3.2022

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 52 §:n väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 52 §:n väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöstä. Ammatillisesta koulutuksesta annettuun lakiin tehdyn väliaikaisen muutoksen voimassaoloa jatkettaisiin. Väliaikaisella muutoksella on koronavirusepidemiaan liittyvien syiden vuoksi väljennetty säännöksiä ammattitaidon ja osaamisen osoittamisen eli näyttöjen toteuttamistavoista sekä osaamisen arvioinnista. Pääsäännön mukaan näytöt tulee toteuttaa tekemällä käytännön työtehtäviä aidoissa työtilanteissa ja työprosesseissa. Koronavirusepidemian aikana näyttöjen toteuttaminen aidoissa työtilanteissa ja työprosesseissa on kuitenkin erityisesti joillakin koulutusaloilla ollut vaikeaa tai mahdotonta, jos työpaikat ovat suljettuja tai niillä on suuri tartuntariski. Voimassa olevan väliaikaisen säännöksen mukaan näytöt voidaan aitojen työtilanteiden ja työprosessien sijaan toteuttaa suorittamalla muita käytännön tehtäviä, jotka mahdollisimman hyvin vastaavat aitoja työtilanteita ja työprosesseja. Lisäksi on väljennetty mahdollisuutta tarvittaessa täydentää näytössä osoitettua osaamista muulla osaamisen arvioinnilla. Esityksen tavoitteena on mahdollistaa opintojen edistyminen ja tutkinnon osien ja tutkintojen suorittaminen koronavirusepidemian aiheuttamissa poikkeuksellisissa olosuhteissa.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian ja olemaan voimassa 31.7.2023 saakka

---

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
PERUSTELUT	3
1 Asian tausta ja valmistelu	3
2 Nykytila ja sen arviointi.....	3
3 Tavoitteet	4
4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset	5
5 Muut toteuttamisvaihtoehdot	6
6 Lausuntopalaute.....	6
7 Voimaantulo	7
8 Toimeenpano ja seuranta	7
9 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys	7
LAKIEHDOTUS	9
Laki ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 52 §:n väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta.....	9
LIITE	10
RINNAKKAISTEKSTI.....	10
Laki ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 52 §:n väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta.....	10

PERUSTELUT

1 Asian tausta ja valmistelu

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) 52 §:ää on 1.7.2020 voimaan tulleella lailla 517/2020 muutettu väliaikaisesti 31.7.2021 saakka siten, että koronavirusepidemiaan liittyvien syiden vuoksi on väljennetty säännöksiä ammattitaidon ja osaamisen osoittamisen toteuttamistavoista sekä osaamisen arvioinnista. Väliaikaisen muutoksen tarve on johtunut siitä, että koronavirusepidemian aikana näyttöjen toteuttaminen aidoissa työtilanteissa ja työprosesseissa on kuitenkin erityisesti joillakin koulutusaloilla ollut vaikeaa tai mahdotonta, jos työpäivät ovat suljettuja tai niillä on suuri tartuntariski.

Mainittua muutosta koskevan lain voimaantulosäännöstä muutettiin 1.7.2021 voimaan tulleella lailla 667/2021 siten, että väliaikaisen muutoksen voimassaoloa jatkettiin 31.7.2022 saakka.

Hallitus antoi 10.2.2022 periaatepäätöksen koronatilanteen hoitamiseen tarkoitetun hybridistrategian uudistamisesta. Periaatepäätöksen mukaisesti sosiaali- ja terveysministeriö on päivittänyt hybridistrategian linjausten toimeenpanosuunnitelman. Hybridistrategian tavoitteena vuonna 2022 on vakauttaa yhteiskunta mahdollisimman avoimeksi, tukea jälkihoitoa ja jälleenrakennusta ja varautua globaalin pandemian jatkumiseen.

Koronaepidemian torjunta perustuu jatkossa ensisijaisesti ihmisten omaehtoisen terveysturvallisuuden tukemiseen, tartuntojen vakavien seurausten ehkäisemiseen rokotuksien sekä vain välttämättömiin ja rajattuihin rajoituksiin. Kattavat rokotukset, kotitestausta ja alueellinen viestintä korostuvat. Tarkoitus on luopua laajoista toiminnoista. Mahdollisten rajoitusten on oltava mahdollisimman rajattuja, ja niiden tulisi kohdella eri aloja mahdollisimman yhdenvertaisesti. Päätöksenteossa otetaan edelleen huomioon lapsen edun ensisijaisuuden periaate.

Lisäksi on varauduttava siihen, että syntyy uusi virusmuunnos, joka kykenee väistämään rokotussuojaa ja pahentamaan epidemiatilannetta merkittävästi myös Suomessa. Jos epidemiatilanne äkillisesti heikkenee, siihen on pystyttävä vastaamaan. Myös hoidon ja palveluiden yhdenvertainen saatavuus on varmistettava.

Hallituksen esitys on valmisteltu opetus- ja kulttuuriministeriössä. Ammatillisen koulutuksen järjestäjille on järjestetty maaliskuussa 2022 Webropol-kysely, jossa on kysytty väliaikaisen muutoksen käytöstä sekä tarpeesta sen jatkamiselle. Esitysluonnos on ollut asian kiireellisyyden vuoksi lyhyellä lausuntokierroksella xx.3.—xx.4.2022. Esitysluonnoksesta on pyydetty lausunnot keskeisiltä sidosryhmiltä.

2 Nykytila ja sen arviointi

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 52 §:n 1 momentin mukaan tutkinnon osien edellyttämä ammattitaito ja osaaminen osoitetaan tekemällä käytännön työtehtäviä aidoissa työtilanteissa ja työprosesseissa (näyttö). Näytössä opiskelija osoittaa, miten hyvin hän on saavuttanut tutkinnon perusteissa määritellyn keskeisen ammattitaidon tai osaamisen. Yhteisten tutkinnon osien suorittamiseksi vaadittava osaaminen voidaan tarvittaessa osoittaa myös muulla tavoin. Mainittua momenttia on väliaikaisesti voimassa olevalla säännöksellä muutettu siten, että ammattitaito ja osaaminen voidaan pääsäännöstä poiketen osoittaa suorittamalla muita käytännön tehtäviä, jotka mahdollisimman hyvin vastaavat aitoja työtilanteita ja työprosesseja, jos näyttöä ei covid-19-epidemiasta johtuvista syistä voida toteuttaa aidoissa työtilanteissa ja työprosesseissa.

Lain 52 §:n 3 momentin mukaan koulutuksen järjestäjä vastaa näytön toteuttamisesta. Näyttö toteutetaan työpaikoilla käytännön työtilanteissa. Perustellusta syystä näyttö voidaan kuitenkin järjestää myös muualla kuin työpaikalla. Näyttöympäristön tulee mahdollistaa tutkinnon perusteissa määrätyn osaamisen osoittaminen. Tarvittaessa näytössä osoitettua osaamista voidaan täydentää muulla osaamisen arvioinnilla siten kuin Opetushallitus tutkinnon perusteissa osaamisen arvioinnista 15 §:n nojalla määrää. Opiskelija voi osallistua näyttöön osaamisen hankkimistavasta riippumatta. Koronavirusepidemiaan liittyvien olosuhteiden huomioon ottamiseksi säännöstä näytössä osoitetun osaamisen täydentämisestä muulla osaamisen arvioinnilla on väliaikaisesti voimassa olevalla säännöksellä muutettu siten, että näytössä osoitettua osaamista voidaan täydentää muulla osaamisen arvioinnin myös siltä osin kuin osaamista ei covid-19-epidemiasta johtuvista syistä voida osoittaa aidoissa työtilanteissa ja työprosesseissa.

Koronavirusepidemia vaikuttaa työpaikalla järjestettävään koulutukseen ja näyttöihin myös opiskelijaan liittyvien yksilöllisten syiden vuoksi, esimerkiksi jos opiskelija tai hänen perheenjäsenensä kuuluu koronavirustartunnan kannalta riskiryhmään. Kunkin opiskelijan opintojen eteneminen suunnitellaan henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassa, ja valituissa oppimisympäristöissä ja näytön toteuttamistavoissa tulee ottaa huomioon myös yksilölliset opiskelijan turvallisuuteen ja terveyteen liittyvät näkökohdat.

Muutosten perusteita on kuvattu tarkemmin väliaikaista muutosta koskeneessa hallituksen esityksessä (HE 85/2020 vp) ja muutosten voimassaoloa jatkaneessa esityksessä (HE 92/2021 vp).

Opetus- ja kulttuuriministeriö järjesti ammatillisen koulutuksen järjestäjille maaliskuussa 2022 Webropol-kyselyn, johon vastasi 80 koulutuksen järjestäjän edustajaa. Kyselyyn vastanneista reilusti yli puolet ilmoitti, että 52 §:ssä säädettyjä poikkeusmahdollisuuksia on käytetty paljon tai jonkin verran. Käyttöä on ollut erityisesti palvelualoilla, tekniikan aloilla, kaupan ja hallinnon alalla sekä terveys- ja hyvinvointialalla. Vastaajista noin puolet oli sitä mieltä, että väliaikaista muutosta tulisi jatkaa ja puolet taas sitä mieltä, ettei muutosta olisi tarpeen jatkaa. Kyselyssä annetuissa kirjallisissa kommentteissa korostui se, että kantaan vaikutti se, onko muutosta ollut tarpeen käyttää aiemmin sekä vastaajan arvio koronatilanteen jatkumisesta.

Tiedot koronaviruksen etenemisestä täydentyvät jatkuvasti. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos THL kerää tietoa ajankohtaisesta koronatilanteesta. Suomessa on koko pandemian aikana maaliskuussa 2022 todettu lähes 800 000 varmistettua koronavirustartuntaa ja noin 2 800 tautiin liittyvää kuolemaa.

3 Tavoitteet

Esityksen tavoitteena on mahdollistaa osaamisen osoittaminen ja tutkinnon osien sekä tutkintojen suorittaminen myös koronavirusepidemian aiheuttamissa olosuhteissa. Tavoitteena on mahdollistaa väliaikaisesti voimassa olevien väljennettyjen näyttöjen suorittamistapojen ja osaamisen arviointiperiaatteiden käyttäminen niin kauan kuin se on koronavirusepidemiasta johtuvista syistä tarpeen, jotta opintojen ja tutkinnon suorittaminen ei tarpeettomasti pitkity sen vuoksi, että osaamista ei ole mahdollista osoittaa aidoissa työtilanteissa. Samalla on kuitenkin tarpeellista varmistaa, että tutkinnon osien edellyttämä ammattitaito ja osaaminen pystytään asianmukaisesti arvioimaan ja todentamaan myös poikkeuksellisessa tilanteessa. On tärkeää, että työelämä voi luottaa siihen, että tutkinnon suorittaneen henkilön tutkinnon perusteissa edellytetty ammattitaito ja osaaminen on asianmukaisella tavalla arvioitu ja todennettu.

4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 52 §:n 1 ja 3 momenttien väliaikaisesti voimassa olevia säännöksiä esitetään jatkettavaksi 31.7.2023 saakka. Säännöksillä on mahdollistettu poiketa koronavirusepidemiaan liittyvien syiden vuoksi ammattitaidon ja osaamisen osoittamisen toteuttamistavoista sekä osaamisen arvioinnista. Mainitun pykälän 1 momentissa tarkoitettu poikkeamistilanne voi olla esimerkiksi silloin, jos alan työpaikat ovat epidemiasta johtuen suljettuja tai työpaikoille ei päästetä ulkopuolisia taikka näyttöjen järjestäminen työpaikoilla on koronavirusepidemiasta johtuvista muista syistä vaikeaa tai mahdotonta. Syyt voivat liittyä myös opiskelijan yksilölliseen tilanteeseen, esimerkiksi opiskelijan tai hänen perheenjäsenensä kuulumiseen koronavirustartunnan kannalta riskiryhmään, jolloin näytön toteuttamisen suunnittelussa tulee erityisen tarkasti ottaa huomioon näyttötilanteen turvallisuus.

Mainitun pykälän 3 momentin mukaan tarvittaessa näytössä osoitettua osaamista voidaan täydentää muulla osaamisen arvioinnilla siltä osin, kuin osaamista ei covid-19-epidemiasta johtuvista syistä voida osoittaa aidoissa työtilanteissa ja työprosesseissa. Koulutuksen järjestäjä päättää yksilöllisesti, miltä osin näytön kautta toteutettavaa arviointia on perusteltua täydentää muulla osaamisen arvioinnilla. Jatkossakin pääsääntönä on ammattitaidon ja osaamisen osoittaminen käytännön tehtävissä. Käytännön ammattitaidon varmistamiseksi ammatillisen tutkinnon osaa ei ole perusteltua suorittaa vain kirjallisiin tehtäviin perustuvan osaamisen osoittamisen ja arvioinnin kautta.

Näytöt tulisi ensisijaisesti pyrkiä järjestämään aidoissa työtilanteissa ja työprosesseissa työpaikoilla tai perustellusta syystä muualla. Esityksellä ehdotettuja joustoja tulisi käyttää siten, että oppilaitosympäristössä simuloitaisiin mahdollisimman hyvin aitoja työtilanteita ja työprosesseja. Mikäli tämä ei ole kaikilta osin mahdollista, voitaisiin näytössä osoitettua osaamista täydentää muulla osaamisen arvioinnilla, kuten suullisilla tai kirjallisilla tehtävillä. Muu osaamisen arviointi täydentäisi näytössä osoitettua osaamista, ja jatkossakaan ammatillista tutkinnon osaa ei voitaisi suorittaa pelkästään kirjallisten tehtävien perusteella.

Esityksen mukaisia väljennyksiä tulisi käyttää vain silloin, kun joustot ovat koronavirusepidemiaan liittyvien syiden vuoksi perusteltuja. Tällä hetkellä koronavirusepidemian vuoksi ei ole käytössä erityisiä rajoituksia. Koronaviruksen kestosta ja kehitymisestä ei kuitenkaan ole saatavissa varmaa ennustetta tai yksiselitteistä tietoa. Esimerkiksi heinäkuussa 2021 viruksen Delta-muunnos alkoi levitä Suomessa, ja joulukuussa 2021 alkoi Omikron-muunnoksen leviäminen. Onkin syytä varautua siihen, että myös heinäkuun 2022 jälkeen voidaan joutua koronaepidemian vuoksi tilanteeseen, jossa on tarvetta poiketa ammattitaidon ja osaamisen osoittamisen toteuttamistavoista sekä osaamisen arvioinnista. Hallituksen 10.2.2022 antaman periaatepäätöksen mukaisesti ehdotetuilla muutoksilla varauduttaisiin siihen, että syntyy uusi virusmuunnos, joka kykenee väistämään rokotussuojaa ja pahentamaan epidemiatilannetta merkittävästi myös Suomessa.

Väljennyksiä ei ole tarkoitus toteuttaa yleisesti tutkintokohtaisesti koulutuksen järjestäjän osaamisen arvioinnin toteuttamissuunnitelmissa, vaan joustojen perusteltu käyttö tulisi aina arvioida tilannekohtaisesti ja kunkin opiskelijan osalta yksilöllisesti. Joustot mahdollistaisivat nopean reagoinnin paikalliseen epidemiatilanteeseen tai valtakunnallisesti vaikeutuneeseen epidemiatilanteeseen siten, ettei epidemiatilanne tarpeettomasti viivästyttäisi opintojen ja tutkinnon suorittamista.

Koulutuksen järjestäjien näkökulmasta ehdotus jatkaa poikkeussäännösten voimassaoloa helpottaisi ja joustavoittaisi näyttöjen järjestämistä, jos koronavirusepidemiasta vielä aiheutuisi olosuhteita, joissa osa työpaikoista on kiinni tai niihin ei päästetä ulkopuolisia. Koulutuksen

järjestäjät voisivat järjestää näyttöjä oppilaitosympäristössä aitoa työelämää mahdollisimman hyvin jäljittelevissä ja muistuttavissa tiloissa ja tilanteessa.

Opiskelijoiden näkökulmasta ehdotus mahdollistaisi näyttöjen suorittamisen myös poikkeuksellisissa oloissa. Tämä olisi tärkeää, jotta opinnot etenisivät suunnitellussa aikataulussa eikä tutkinnon suorittaminen tarpeettomasti pitkittyisi sen vuoksi, että osaamista ei ole mahdollista osoittaa aidoissa työtilanteissa ja työprosesseissa. Näin mahdollistettaisiin opiskelijoiden valmistuminen ja siirtyminen työelämään. Ehdotetuilla muutoksilla varmistettaisiin myös koronavirustartunnan riskiryhmiin kuuluvien opiskelijoiden turvalliset mahdollisuudet suorittaa opintojaan.

Näyttöjen toteuttamisen joustavoittaminen ehdotetulla tavalla on tarkoitus rajata vain koronavirusepidemian aiheuttamiin syihin. Näytön järjestäminen oppilaitoksessa saattaa olla koulutuksen järjestäjälle helpompi ratkaisu kuin näyttö työpaikalla, mutta ammattitaidon osoittaminen tekemällä käytännön työtehtäviä aidoissa työtilanteissa ja työprosesseissa on kuitenkin keskeinen osa ammatillisen koulutuksen laadun varmistamista. Näyttöjen toteuttaminen ensisijaisesti työpaikoilla on tärkeää myös opiskelijoiden opiskelumotivaation ja työelämäyhteyksien vuoksi.

Koronavirusepidemian aiheuttamat olosuhteet vaikuttavat hyvin eri tavoin eri koulutusalojen työpaikkoihin. Toisilla aloilla ei ole ollut merkittäviä vaikutuksia, mutta toisilla aloilla työpaikalla järjestettävä osaamisen hankkiminen ja osoittaminen on ajoittain ollut lähes mahdotonta. Ehdotetun muutoksen tavoitteena onkin turvata eri koulutusalojen opiskelijoiden yhdenvertaiset mahdolliset suorittaa opintojaan, mikäli se koronatilan huononemisen vuoksi tulisi ajankohtaiseksi.

Esityksellä ei ole merkittäviä taloudellisia vaikutuksia.

5 Muut toteuttamisvaihtoehdot

Valmiuslain (1552/2011) 109 §:n nojalla annetulla 18.3.2020 voimaan tulleella soveltamisasetuksella (valtioneuvoston asetus varhaiskasvatuksen sekä opetuksen ja koulutuksen järjestämismahdollisuutta koskevista väliaikaisista rajoituksista, 126/2020) rajoitettiin koulutuksen järjestäjien velvollisuutta järjestää ammatillista koulutusta. Soveltamisasetus (valtioneuvoston asetus varhaiskasvatuksen sekä opetuksen ja koulutuksen järjestämismahdollisuutta koskevista väliaikaisista rajoituksista, 191/2020) annettiin uudelleen 6.4.2020 siten, että se oli voimassa 13.5.2020 asti. Tämän jälkeen opetuksen järjestämisessä on noudatettu tautitilanteen hillitsemiseksi ja leviämisen ehkäisemiseksi annettuja viranomaisten ohjeita, suosituksia ja rajoituksia sekä tartuntatautilain hygieni- ja väljyyssäännöksiä.

Soveltamisasetusten voimassaoloaikana koulutuksen järjestäjät olivat velvollisia järjestämään näyttöjä vain siinä laajuudessa, kuin se vallinneissa olosuhteissa oli mahdollista. Näyttöjen järjestämistä ja koulutuksen järjestäjien toimintatapoja on voitu ohjata ja yhtenäistää myös annettulla ohjeistuksella, mutta ohjeistuksella ei kuitenkaan voida poiketa lainsäädännön asettamista vaatimuksista. Näyttöjen järjestämiseen ja osaamisen arviointiin liittyvät joustot onkin mahdollista toteuttaa ainoastaan lainsäädäntöä muuttamalla.

6 Lausuntopalaute

Hallituksen esitysluonnokseen toimitettiin yhteensä xx lausuntoa...

7 Voimaantulo

Ehdotetaan, että laki tulisi voimaan mahdollisimman pian ja olisi voimassa 31.7.2023 saakka. Koronavirusepidemian kestosta ei ole saatavissa yksiselitteistä tietoa, eikä tällä hetkellä ole mahdollista tarkkaan ennustaa epidemian kehittymistä, joten muutoksen tarpeellista voimassaoloaikaa on tässä vaiheessa mahdotonta arvioida. Näyttöjen järjestämiseen liittyvien joustojen soveltamisedellytykset ovat riippuvaisia covid-19-epidemiaan liittyvistä olosuhteista. Jos covid-19-epidemiaan liittyviä olosuhteita ei ilmenisi enää lain voimassaoloaikana, joustoja ei käytännössä voitaisi soveltaa.

8 Toimeenpano ja seuranta

Opetus- ja kulttuuriministeriö tulee seuraamaan työpaikalla tapahtuvan koulutuksen järjestämistä ja näyttöjen toteuttamista sekä opiskelijoiden opintojen etenemistä koronavirusepidemian aikana. Ministeriö tulee myös ohjeistamaan koulutuksen järjestäjiä joustojen soveltamisesta sekä seuraamaan väliaikaisten muutosten toimeenpanoa.

9 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

Perustuslain kannalta ehdotettuja väljennyksiä tulee tarkastella erityisesti suhteessa perustuslain 16 §:ssä säädettyihin sivistyksellisiin oikeuksiin sekä yhdenvertaisuuteen. Toisen asteen ammatillisen koulutuksen järjestämisessä on yleisesti kyse perustuslain 16 §:n 2 momentissa tarkoitettujen sivistyksellisten oikeuksien toteuttamisesta. Perustuslain 16 §:n 2 momentin mukaan julkisen vallan on turvattava, sen mukaan kuin lailla tarkemmin säädetään, jokaiselle yhtäläinen mahdollisuus saada kykijensä ja erityisten tarpeidensa mukaisesti myös muuta kuin perusopetusta sekä kehittää itseään varattomuuden sitä estämättä.

Laajennettu oppivelvollisuus ja oppivelvollisuuslaki (1214/2020) tuli voimaan 1.8.2021 lukien. Oppivelvollisuuslain mukaan oppivelvollisuus päättyy, kun oppivelvollinen täyttää 18 vuotta tai kun oppivelvollinen on tätä ennen hyväksytysti suorittanut ylioppilastutkinnosta annetussa laissa (502/2019) tai ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa tarkoitetun tutkinnon taikka niitä vastaavan Ahvenanmaalla suoritettua tai ulkomaisen koulutuksen. Oppivelvollisen on perusopetuslaissa tarkoitetun perusopetuksen oppimäärän suoritettuaan suoritettava lukiolaissa (714/2018) tarkoitettua lukiokoulutuksen oppimäärää taikka ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa tarkoitettua ammatillista perustutkintoa tai ammattitutkintoa. Osa ammatillisen koulutuksen opiskelijoista on siis oppivelvollisuuslain piiriin kuuluvia oppivelvollisia. Perustuslain 16 §:n 1 momentin mukaan jokaisella on oikeus maksuttomaan perusopetukseen. Perustuslakivaliokunta on oppivelvollisuuden laajentamista koskeneessa lausunnossaan todennut, että valiokunnan mielestä oppivelvollisuuteen kuuluva opetus on perustuslain 16 §:n 1 momentissa tarkoitettua perusopetusta (PeVL 43/2020 vp, s. 4).

Perustuslain 6 §:n 1 ja 2 momentin mukaan ihmiset ovat yhdenvertaisia lain edessä. Ketään ei saa ilman hyväksyttävää perustetta asettaa eri asemaan muun muassa iän, kielen, terveydentilan, vammaisuuden tai muun henkilön liittyvän syyn perusteella.

Ehdotettu laki ei sisällä perustuslain kannalta ongelmallisia perusoikeusrajoituksia. Ehdotetulla säädöksellä pyritään varmistamaan perustuslain mukaisten sivistyksellisten oikeuksien yhdenvertainen toteutuminen myös koronavirusepidemian aikana. Ehdotettu säädös mahdollistaisi näyttöjen suorittamisen ja opintojen edistymisen yhdenvertaisesti myös sellaisilla koulutusaloilla, joilla näyttöjen suorittaminen aidoissa työtilanteissa on vaikeutunut koronavirusepidemian vuoksi, mutta samalla varmistettaisiin osaamisen tason lakiin perustuva asianmukainen ja yhdenvertainen arviointi myös poikkeuksellisissa olosuhteissa. Lisäksi näyttöjen suorittamisen

joustavoittamisella mahdollistettaisiin opintojen eteneminen myös erityisiin riskiryhmiin kuuluville opiskelijoille, joiden terveytensä ja turvallisuutensa vuoksi on vältettävä näyttöjen suorittamista aidoissa työtilanteissa.

Perustuslain 18 §:n mukaan jokaisella on oikeus lain mukaan hankkia toimeentulonsa valitsemallaan työllä, ammatilla tai elinkeinolla. Esityksellä mahdollistettaisiin opintojen ja ammatillisten tutkintojen suorittaminen myös koronavirusepidemiaan liittyvissä poikkeuksellisissa olosuhteissa. Joustoilla välillisesti turvattaisiin näin ollen myös perustuslaissa säädettyä oikeutta työhön.

Edellä mainituilla perusteilla lakiehdotus voidaan käsitellä tavallisessa lainsäätämisyksessä.

Ponsi

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

ammattillisesta koulutuksesta annetun lain 52 §:n väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 52 §:n väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain (517/2020) voimaantulosäännös, sellaisena kuin se on laissa 667/2021, seuraavasti:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2020 ja on voimassa 31 päivään heinäkuuta 2023.

Helsingissä x.x.2022

Pääministeri

Sanna Marin

Opetusministeri Li Andersson

Laki

ammattillisesta koulutuksesta annetun lain 52 §:n väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 52 §:n väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain (517/2020) voimaantulosäännös, sellaisena kuin se on laissa 667/2021, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

_____

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2020 ja on voimassa 31 päivään heinäkuuta 2022.

_____

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2020 ja on voimassa 31 päivään heinäkuuta 2023.